

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ЛУГАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ ІМЕНІ Е.О. ДІДОРЕНКА

В.Ф. Нестерович

**ПРАКТИКУМ
З КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА УКРАЇНИ**

Київ
Видавництво Ліра-К
2018

УДК 342(477)(076.1)
Н-56

*Рекомендовано вченою радою
Луганського державного університету
внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка
(протокол № 9 від 25 січня 2018 року)*

Рецензенти:

Берназюк Я.О., доктор юридичних наук, доцент, суддя Верховного Суду України;

Мішина Н.В., доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри конституційного права Національного університету «Одеська юридична академія».

Нестерович В.Ф.

Н-56 Практикум з Конституційного права України. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. – 640 с.

У практикумі викладено різної форми, змісту та ступеня складності задачі, вправи та творчі завдання з Конституційного права України, які можуть бути використанні під час аудиторної та самостійної роботи для закріплення набутих у ході навчального процесу теоретичних знань, для вироблення алгоритму юридичної кваліфікації в умовах конкретно поставленого практичного завдання та уміння правильно й ефективно застосовувати конституційно-правові норми з правовими нормами галузевого законодавства при вирішенні типових і нестандартних правових ситуацій. Практикум містить методичні поради, правила та рекомендації, які дозволять вірно підійти до розв'язання того чи іншого виду завдання самостійної роботи з конституційного права.

Розрахований на студентів, аспірантів та викладачів юридичних ВНЗ та факультетів, а також широке коло зацікавлених читачів.

УДК 342(477)(076.1)
© Нестерович В.Ф., 2018
© Ліра-К, 2018

ЗМІСТ

Зміст	3
Список умовних скорочень та абревіатур, які використовуються у тексті	9
Передмова	11

Частина I

ВИРІШЕННЯ ЗАДАЧ

З КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА УКРАЇНИ	15
§ 1. Методичні поради щодо вирішення задач	15
§ 2. Акти конституційного права України	19
§ 3. Юридичні властивості Конституції України	37
§ 4. Засади конституційного ладу України	53
§ 5. Конституційно-правове регулювання громадянства України	69
§ 6. Конституційно-правовий статус іноземців, осіб без громадянства та біженців в Україні	83
§ 7. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні	97
§ 8. Конституційно-правові засади діяльності політичних партій та громадських об'єднань в Україні	123
§ 9. Конституційно-правові засади організації та проведення виборів до органів публічної влади в Україні	135
§ 10. Конституційно-правові засади організації та проведення референдумів в Україні	173

§ 11. Конституційно-правові засади українського парламентаризму	181
§ 12. Конституційно-правовий статус Президента України	203
§ 13. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади	219
§14. Конституційно-правові засади діяльності правоохоронних органів в Україні	231
§ 15. Конституційно-правові засади здійснення контрольно-наглядової діяльності в Україні	241
§ 16. Конституційно-правові засади здійснення правосуддя та організації судової влади в Україні	251
§ 17. Звернення до Європейського суду з прав людини та застосування його практики в Україні	265
§ 18. Конституційно-правові засади здійснення конституційного контролю в Україні	277
§ 19. Конституційно-правові засади адміністративно-територіального устрою України.....	295
§ 20. Конституційно-правовий статус Автономної Республіки Крим	303
§ 21. Конституційно-правові засади місцевого самоврядування в Україні	311

Частина II

ПІДГОТОВКА КУРСОВОЇ РОБОТИ

З КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА УКРАЇНИ	325
§ 22. Роль та місце курсової роботи у навчальному процесі	325
§ 23. Етапи підготовки та захисту курсової роботи з Конституційного права України	329
§ 24. Структура та вимоги до змісту курсової роботи з Конституційного права України	337
§ 25. Правила оформлення курсової роботи з Конституційного права України.....	345
§ 26. Теми курсових робіт з курсу «Конституційне право України»	355

§ 27. Критерії оцінювання курсової роботи з Конституційного права України.....	363
§ 28. П'ять простих порад щодо підготовки та захисту курсної роботи з Конституційного права України	369
§ 29. Типові помилки при підготовці курсової роботи з Конституційного права України	371

Частина III

ПІДГОТОВКА ІНШОЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

З КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА УКРАЇНИ375

§ 30. Поняття самостійної роботи з Конституційного права України.....	375
§ 31. Види самостійної роботи з Конституційного права України.....	379
§ 32. Підготовка контрольної роботи з Конституційного права України.....	385
§ 33. Варіанти контрольних робіт з Конституційного права України	391
§ 34. Підготовка реферату з Конституційного права України.....	397
§ 35. Теми для написання рефератів з Конституційного права України.....	403
§ 36. Написання есе з Конституційного права України	413
§ 37. Теми для написання есе з Конституційного права України.....	417
§ 38. Підготовка комп'ютерної презентації з Конституційного права України.....	423
§ 39. Виконання практичних вправ та творчих завдань на базі навчальної платформи Moodle.....	427
§ 40. Написання наукової статті з Конституційного права України.....	429
§ 41. Підготовка доповіді на науково-практичну конференцію з конституційного права.....	433
§ 42. Робота у юридичній клініці університету з Конституційного права України	437
§ 43. Участь у роботі наукового гуртка на кафедрі.....	441

§ 44. Правила оформлення самостійної роботи з Конституційного права України.....	445
§ 45. Критерії оцінювання самостійної роботи з КПУ.....	449

Частина IV

РОЗРОБКА ПРОЕКТІВ

НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ ТА

СКЛАДАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ

З КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА УКРАЇНИ 455

§ 46. Розробка проектів нормативно-правових актів з Конституційного права України.....	455
---	-----

§ 47. Зразки Концепції проекту Закону України, законопроекту та супровідних проектів Постанов Верховної Ради України	459
--	-----

1. Зразок Концепції проекту Закону України.....	459
---	-----

2. Зразок проекту Закону України	464
--	-----

3. Зразок проекту Постанови ВРУ про включення до порядку денного сесії проекту Закону України	491
---	-----

4. Зразок проекту Постанови ВРУ про прийняття за основу проекту Закону України	492
---	-----

§ 48. Складання процесуальних документів з Конституційного права України.....	493
--	-----

§ 49. Зразки основних процесуальних та супровідних документів з Конституційного права України.....	515
---	-----

1. Зразок запиту на отримання публічної інформації.....	515
--	-----

2. Зразок відповіді на запит на отримання публічної інформації.....	516
--	-----

3. Зразок звернення до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.....	517
--	-----

4. Зразок листа-відповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини заявнику.....	519
--	-----

5. Зразок конституційного подання Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.....	520
---	-----

6. Зразок подання Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.....	526
---	-----

7. Зразок відповіді на подання Уповноваженого	
---	--

	<i>Верховної Ради України з прав людини</i>	529
8.	<i>Зразок повідомлення про проведення масового заходу</i>	531
9.	<i>Зразок постанови ДВК про розподіл обов'язків між членами комісії у день голосування та при підрахунку голосів</i>	533
10.	<i>Зразок протоколу підготовчого засідання дільничної виборчої комісії у день виборів</i>	538
11.	<i>Зразок акта про виявлені порушення виборчого законодавства України</i>	541
12.	<i>Зразок акта про виявлення факту незаконного голосування</i>	542
13.	<i>Зразок протоколу ДВК про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці</i>	544
14.	<i>Зразок скарги до окружної виборчої комісії</i>	548
15.	<i>Зразок адміністративного позову про визнання дій та рішення ДВК протиправними</i>	550
16.	<i>Зразок депутатського запиту</i>	553
17.	<i>Зразок супровідного листа Голови Верховної Ради України на депутатський запит</i>	555
18.	<i>Зразок відповіді на депутатський запит</i>	556
19.	<i>Зразок відповіді Голові Верховної Ради України за результатами розгляду депутатського запиту</i>	558
20.	<i>Зразок депутатського звернення</i>	560
21.	<i>Зразок відповіді на депутатське звернення</i>	562
22.	<i>Зразок подання проекту закону України</i>	564
23.	<i>Зразок пояснювальної записки до проекту закону України</i>	565
24.	<i>Зразок конституційного подання щодо офіційного тлумачення положення Конституції України</i>	569
25.	<i>Зразок конституційного звернення ВРУ про надання висновку щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України вимогам статей 157 і 158 Конституції України</i>	575
26.	<i>Зразок конституційної скарги</i>	577
27.	<i>Зразок доручення виборців</i>	584

Частина V

ДЖЕРЕЛА, ЩО МОЖУТЬ ДОПОМОГТИ ПРИБІДГОТОВЦІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА УКРАЇНИ	585
Нормативно-правові та інші акти	585
Навчальні посібники та підручники	609
Монографічні та інші наукові джерела	613
Корисні електронні адреси в мережі Інтернет	629
ДОДАТКИ.....	631
Додаток I. Зразок оформлення титульного аркуша курсової роботи з Конституційного права України	631
Додаток II. Зразок оформлення простого плану курсової роботи з Конституційного права України	632
Додаток III. Зразок оформлення складного плану курсової роботи з Конституційного права України	633
Додаток IV. Зразок оформлення списку використаних джерел	634
Додаток V. Зразок оформлення титульного аркушу самостійної роботи з Конституційного права України	636
Додаток VI. Зразок оформлення змісту самостійної роботи з Конституційного права України	637
Додаток VII. Зразок оформлення титульного аркушу контрольної роботи з Конституційного права України	638
Додаток VIII. Зразок оформлення титульного аркушу реферату з Конституційного права України	639